

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: czwartek, 05, marzec 2026 09:02

Piotr Majoch

Odslony: 432

Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zachowania i rozwoju śląskiego etnolektu języka polskiego "godki śląskiej" trafił do Sejmu z inicjatywy grupy posłów Prawa i Sprawiedliwości. Zakłada on wprowadzenie do polskiego porządku prawnego szczególnych rozwiązań służących ochronie "godki" w ramach systemu ochrony języka polskiego.

Co do zasady, propozycje ochrony dziedzictwa kulturowego Polski, do którego należą m.in. język polski wraz ze swoimi gwarami i etnolektami, należy ocenić pozytywnie. Problem pojawia się wówczas, gdy działania w słusznej sprawie wymagają - jak zazwyczaj - nakładów finansowych. Poselski projekt, w części poświęconej dodawanemu art. 10a ustawy o języku polskim, zakłada wprowadzenie obowiązku podejmowania przez organy władzy publicznej odpowiednich środków zmierzających do zachowania i rozwoju śląskiego etnolektu. Jak wynika z kolejnego przepisu, takimi środkami ochrony "godki śląskiej" mają być również pieniądze przekazywane organizacjom i instytucjom realizującym zadania służące ochronie tego etnolektu. Pieniądze miałyby pochodzić m.in. budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Oznacza to zatem pomysł wprowadzenia nowego - choć fakultatywnego - zadania po stronie samorządów.

Jak zawsze w przypadku tego typu projektów, ZPP zwraca uwagę na potrzebę przedstawienia spodziewanych skutków finansowych wdrożenia danej propozycji. Ochrona dziedzictwa niematerialnego wymaga przeznaczenia na ten cel środków materialnych, toteż projekt powinien dokładnie informować o tym, w jaki sposób nowe zadania miałyby być finansowane i jakie kwoty projektodawcy mają na myśli. Tworzenie nowych oczekiwań od samorządów przy braku zapewnienia o ich finansowaniu jest oceniane negatywnie. ZPP nadmienił w swojej opinii, że nakładanie zadań fakultatywnych również wymaga dokonania zmian w podziale dochodów publicznych. W przeciwnym razie jednostki samorządu terytorialnego w ogóle nie miałyby możliwości wykonywania żadnych zadań o nieobowiązkowym charakterze.

Z treścią opinii możecie Państwo zapoznać się na naszej stronie internetowej:

<https://www.zpp.pl/storage/library/2026-03/d13f876b95d049925c0b30d2a8ce7028.pdf>